

Teisteanais
Nàiseanta
EISIMPLEIR A-MHÀIN

S865/75/11

**Eòlas Creideimh,
Moraltachd is
Feallsanachd**

Ceann-latha – Neo-iomchaidh

Ùine – 2 uair a thìde is 40 mionaid

Comharran gu lèir — 80

EARRAINN 1 — CREIDEAMH CRUINNEIL — 27 comharra

Feuch AON Phàirt

EARRAINN 2 — MORALTACHD IS CREIDEASAN — 27 comharra

Feuch AON Phàirt

EARRAINN 3 — CEISTEAN CREIDEIMH IS FEALLSANACHDAIL — 26 comharra

Feuch AON Phàirt

Sgrìobh do fhreagairtean gu soilleir ann an leabhran nam freagairtean. Feumaidh tu àireamh na ceiste a tha thu a' freagairt a chomharrachadh gu soilleir ann an leabhran nam freagairtean.

Cleachd inc **gorm** no **dubh**.

Mus fhàg thu seòmar nan deuchainnean, feumaidh tu leabhar nam freagairtean a thoirt dhan Fhreiceadan; mura dèan thu sin, dh'fhaodadh gun caill thu a h-uile comharra airson a' phàipeir seo.

* S 8 6 5 7 5 1 1 *

EARRAINN 1 — CREIDEAMH CRUINNEIL

Feuch AON Phàirt

PÀIRTEAN

A.	Budachd	<i>duilleag 03</i>
B.	Crìosdaidheachd	<i>duilleag 04</i>
C.	Hindeachd	<i>duilleag 05</i>
D.	Islam	<i>duilleag 06</i>
E.	Iùdhachd	<i>duilleag 07</i>
F.	Siogachd	<i>duilleag 08</i>

EARRAINN 2 — MORALTACHD IS CREIDEASAN

Feuch AON Phàirt

PÀIRTEAN

A.	Moraltachd is Ceartas	<i>duilleag 09</i>
B.	Moraltachd agus Dàimhean	<i>duilleag 10</i>
C.	Moraltachd, An Àrainneachd agus Cùisean Cruinneil	<i>duilleag 11</i>
D.	Moraltachd, Leigheas agus a' Bhodhaig	<i>duilleag 12</i>
E.	Moraltachd agus Còmhstri	<i>duilleag 13</i>

EARRAINN 3 — CEISTEAN CREIDEIMH IS FEALLSANACHDAIL

Feuch AON Phàirt

PÀIRTEAN

A.	Tùsan	<i>duilleag 14</i>
B.	Bith Dhè	<i>duilleag 15</i>
C.	An Duilgheadas le Fulangas agus Olc	<i>duilleag 16</i>
D.	Mìorbhailean	<i>duilleag 17</i>

EARRAINN 1 — CREIDEAMH CRUINNEIL — 27 comharra

Feuch AON Phàirt

Pàirt A — Budachd

Feuch na ceistean uile sa phàirt seo ma tha thu air sgrùdadh air a dhèanamh air **Budachd**.

1.	(a)	Thoir cunntas air na bhios iad a' teagasg ann am Budachd mu na trì comharran bith.	5
	(b)	Tha creideas an Budach mu bhith ro àicheil. A bheil thu ag aontachadh? Thoir adhbharan seachad airson do fhreagairt.	4
2.	(a)	Dè tha Budaich a' ciallachadh le Nibbana.	4
	(b)	Mìnich carson a tha e cudromach do Bhudaich san latha an-diugh gun ruig iad ìre Nibbana.	6
3.		<i>'Feumaidh tu puja a dhèanamh airson a bhith nad Bhudach ceart.'</i> Dè cho mòr 's a tha thu ag aontachadh ri sin? Thoir adhbharan seachad airson do fhreagairt.	8

[Theirg a-nis gu EARRAINN 2 a' tòiseachadh air duilleag 9]

Pàirt B — Crìosdaidheachd

Feuch na ceistean uile sa phàirt seo ma tha thu air sgrùdadh air a dhèanamh air Crìosdaidheachd.

4.	(a)	Thoir cunntas air na bhios iad a' teagasg ann an Crìosdaidheachd mu shaor-thoil.	5
	(b)	Tha creideas an Crìosdail mu dhaoine ro àicheil. A bheil thu ag aontachadh?
Thoir adhbharan seachad airson do fhreagairt.	4
5.	(a)	Dè tha Crìosdaidhean a' creidsinn mu Ìosa?	4
	(b)	Mìnich carson a tha e cudromach do Chrìosdaidhean san latha an-diugh a bhith a' leantainn teagasg is eisimpleir Ìosa.	6
6.		<i>'Feumaidh tu adhradh a dhèanamh airson a bhith nad Chrìosdaidh ceart.'</i> Dè cho mòr 's a tha thu ag aontachadh ri sin? Thoir adhbharan seachad airson do fhreagairt.	8

[Theirg a-nis gu EARRAINN 2 a' tòiseachadh air duilleag 9]

Pàirt C — Hindeachd

Feuch na ceistean uile sa phàirt seo ma tha thu air sgrùdadh air a dhèanamh air Hindeachd.

7.	(a)	Thoir cunntas air na bhios iad a' teagasg ann an Hindeachd mu shamsara.	5
	(b)	Tha creideas an Hindeachd mu shamsara ro àicheil. A bheil thu ag aontachadh? Thoir adhbharan seachad airson do fhreagairt.	4
8.	(a)	Dè tha Hindich a' creidsinn mu Krishna?	4
	(b)	Mìnich carson a tha sgeulachdan mu Krishna cudromach do Hindich san latha an-diugh.	6
9.		<i>'Feumaidh tu pàirt a ghabhail ann an adhradh airson a bhith nad Hindeach ceart.'</i> Dè cho mòr 's a tha thu ag aontachadh ri sin? Thoir adhbharan seachad airson do fhreagairt.	8

[Theirg a-nis gu EARRAINN 2 a' tòiseachadh air duilleag 9]

Pàirt D — Islam

Feuch na ceistean uile sa phàirt seo ma tha thu air sgrùdadh a dhèanamh air **Islam**.

10.	(a) Thoir cunntas air na bhios iad a' teagasg ann an Islam mu pheacaidhean.	5
	(b) <i>'Tha creideasan Muslamach mu dhaoine ro àicheil.'</i> A bheil thu ag aontachadh? Thoir adhbharan seachad airson do fhreagairt.	4
11.	(a) Dè tha Muslamaich a' creidsinn mu Muhammad?	4
	(b) Mìnich carson a tha e cudromach do Mhuslamaich san latha an-diugh a bhith a' leantainn eisimpleir Muhammad.	6
12.	<i>'Feumaidh tu na Còig Carraighean a choileanadh airson a bhith nad Mhuslamach ceart.'</i> Dè cho mòr 's a tha thu ag aontachadh ri sin? Thoir adhbharan seachad airson do fhreagairt.	8

[Theirg a-nis gu EARRAINN 2 a' tòiseachadh air duilleag 9]

Pàirt E — lùdhachd

Feuch na ceistean uile sa phàirt seo ma tha thu air sgrùdadh a dhèanamh air **lùdhachd**.

13.	(a) Thoir cunntas air na bhios iad a' teagasg ann an lùdhachd mu nàdar dhaoine.	5
	(b) Tha creideas an lùdhachd mu nàdar dhaoine ro àicheil. A bheil thu ag aontachadh? Thoir adhbharan seachad airson do fhreagairt.	4
14.	(a) Dè tha lùdhaich a' ciallachadh leis an Ecsodus?	4
	(b) Mìnich carson a tha an t-Ecsodus cudromach do dh'lùdhaich san latha an-diugh.	6
15.	<i>'Feumaidh tu an co-cheangal a ghleidheadh airson a bhith nad lùdhach ceart.'</i> Dè cho mòr 's a tha thu ag aontachadh ri sin? Thoir adhbharan seachad airson do fhreagairt.	8

[Theirg a-nis gu EARRAINN 2 a' tòiseachadh air duilleag 9]

Pàirt F — Siogachd

Feuch na ceistean uile sa phàirt seo ma tha thu air sgrùdadh a dhèanamh air **Siogachd**.

16.	(a)	Thoir cunntas air na bhios iad a' teagasg ann an Siogachd mu huamai.	5
	(b)	<i>'Tha creideasan Siogach mu dhaoine ro àicheil.'</i> A bheil thu ag aontachadh? Thoir adhbharan seachad airson do fhreagairt.	4
17.	(a)	Dè tha Siogaich a' ciallachadh le Guru Granth Sahib?	4
	(b)	Mìnich carson a tha Guru Granth Sahib cudromach do Shiogaich san latha an-diugh.	6
18.		<i>'Feumaidh tu teagasg nan Guruthan a leantainn airson a bhith nad Shiogach ceart.'</i> Dè cho mòr 's a tha thu ag aontachadh ri sin? Thoir adhbharan seachad airson do fhreagairt.	8

[Theirg a-nis gu EARRAINN 2 a' tòiseachadh air duilleag 9]

EARRAINN 2 — MORALTACHD IS CREIDEASAN — 27 comharra

Feuch AON Phàirt

Pàirt A — Moraltachd is Ceartas

Feuch na ceistean uile sa phàirt seo ma tha thu air sgrùdadh a dhèanamh air **Moraltachd is Ceartas**.

19.	Dè na cùisean moralta a bhios ag èirigh a thaobh peanasachadh?	4
20.	(a) Thoir cunntas air cuid de na dòighean sa bheilear a' peanasachadh eucorach san RA.	5
	(b) Roghnaich sealladh neo-chreideimh air an do rinn thu sgrùdadh. San t-sealladh sin, dè thathar ag ràdh mu adhbharan airson peanasachadh?	6
	(c) <i>'Tha creideamh ro bhog air daoine a bhios a' dèanamh eucoir.'</i> A bheil thu ag aontachadh? Thoir adhbharan seachad airson do fhreagairt.	4
21.	<i>'Chan eil eucoir sam bith airidh air peanas-bàis.'</i> Dè cho mòr 's a tha thu ag aontachadh ri sin? Thoir adhbharan seachad airson do fhreagairt.	8

[Theirg a-nis gu EARRAINN 3 a' tòiseachadh air duilleag 14]

Pàirt B — Moraltachd agus Dàimhean

Feuch na ceistean uile sa phàirt seo ma tha thu air sgrùdadh a dhèanamh air **Moraltachd agus Dàimhean**.

22.	Dè na cùisean a bhios ag èirigh a thaobh àite is inbhe nan diofar ghnèithean?	4
23.	(a) Thoir cunntas air cuid de na h-adhbharan a bhios aig daoine airson a dhol an sàs ann an dàimhean feiseil. (b) Roghnaich sealladh neo-chreideimh air an do rinn thu sgrùdadh. San t-sealladh sin, dè thathar ag ràdh mu dhàimhean feiseil? (c) <i>‘Tha creideamh ro theann a thaobh dhàimhean feiseil.’</i> A bheil thu ag aontachadh? Thoir adhbharan seachad airson do fhreagairt.	5 6 4
24.	<i>‘Bu chòir gum faod daoine neach sam bith a thogras iad a phòsadh.’</i> Dè cho mòr ’s a tha thu ag aontachadh ri sin? Thoir adhbharan seachad airson do fhreagairt.	8

[Theirg a-nis gu EARRAINN 3 a’ tòiseachadh air duilleag 14]

Pàirt C — Moraltachd, An Àrainneachd agus Cùisean Cruinneil

Feuch na ceistean uile sa phàirt seo ma tha thu air sgrùdadh a dhèanamh air **Moraltachd, An Àrainneachd agus Cùisean Cruinneil**.

25.	Dè na cùisean is ceistean moralta a bhios ag èirigh a thaobh bochdainn?	4
26.	(a) Thoir cunntas air cuid de na dòighean san gabh stòrasan nàdarra a chleachdadh.
(b) Roghnaich sealladh neo-chreideimh air an do rinn thu sgrùdadh. San t-sealladh sin, dè thathar ag ràdh mu manaidshearachd stòrasan nàdarra.
(c) <i>'Bu chòir do chreideamhan barrachd a ràdh mun àrainneachd.'</i> A bheil thu ag aontachadh? Thoir adhbharan seachad airson do fhreagairt. | 5

6

4 |
| 27. | <i>'Tha e an urra ris a h-uile duine dèiligeadh ri suidheachaidhean-èiginn na h-àrainneachd.'</i> Dè cho mòr 's a tha thu ag aontachadh ri sin? Thoir adhbharan seachad airson do fhreagairtean. | 8 |

[Theirg a-nis gu EARRAINN 3 a' tòiseachadh air duilleag 14]

Pàirt D — Moraltachd, Leigheas agus a' Bhodhaig

Feuch na ceistean uile sa phàirt seo ma tha thu air sgrùdadh a dhèanamh air **Moraltachd, Leigheas agus a' Bhodhaig**.

28.	Dè na cùisean moralta a bhios ag èirigh a thaobh <i>'naomhachd na beatha'</i> ?	4
29.	(a) Thoir cunntas air mar a dh'fhaodadh daoine tùs-ghineanan a chleachdadh.	5
	(b) Roghnaich sealladh neo-chreideimh air an do rinn thu sgrùdadh. San t-sealladh sin, dè thathar ag ràdh mu bhith a' cleachdadh thùs-ghineanan?	6
	(c) <i>'Tha creideamh ro theann a thaobh a bhith a' cleachdadh thùs-ghineanan.'</i> A bheil thu ag aontachadh? Thoir adhbharan seachad airson do fhreagairt.	4
30.	<i>'Chan eil e uair sam bith ceart a bhith a' cuideachadh cuideigin gus crìoch a chur air am beatha.'</i> Dè cho mòr 's a tha thu ag aontachadh ri sin? Thoir adhbharan seachad airson do fhreagairt.	8

[Theirg a-nis gu EARRAINN 3 a' tòiseachadh air duilleag 14]

Pàirt E — Moraltachd agus Còmhstri

Feuch na ceistean uile sa phàirt seo ma tha thu air sgrùdadh a dhèanamh air **Moraltachd agus Còmhstri**.

31.	Dè na cùisean a bhios ag èirigh a thaobh nuadh-armachd?	4
32.	(a) Thoir cunntas air cuid de na buaidhean a th' aig cogaidhean.	5
	(b) Roghnaich sealladh neo-chreideimh air an do rinn thu sgrùdadh. San t-sealladh sin, dè thathar ag ràdh mu adhbharan-ceartachd airson cogadh?	6
	(c) <i>'Tha creideamh ga dhèanamh ro dhoirbh adhbharan-ceartachd a thoirt seachad airson cogadh.'</i> A bheil thu ag aontachadh? Thoir adhbharan seachad airson do fhreagairt.	4
33.	<i>'Bu chòir dhuinn cogadh a sheachnadh daonnan às bith dè dh'fheumas sinn a dhèanamh gus a sheachnadh.'</i> Dè cho mòr 's a tha thu ag aontachadh ri sin? Thoir adhbharan seachad airson do fhreagairt.	8

[Theirg a-nis gu EARRAINN 3 a' tòiseachadh air duilleag 14]

EARRAINN 3 — CEISTEAN CREIDEIMH IS FEALLSANACHDAIL — 26 comharra

Feuch AON Phàirt

Pàirt A — Tùsan

Feuch na ceistean uile sa phàirt seo ma tha thu air sgrùdadh a dhèanamh air **Tùsan**.

34.	(a) Roghnaich sealladh creideimh air an do rinn thu sgrùdadh. San t-sealladh sin, dè thathar ag ràdh mu thùs na cruinne-cè?	4
	(b) Dè na h-adhbharan a dh'fhaodadh a bhith aig cuideigin airson a bhith a' creidsinn nach deach an cruinne-cè a chruthachadh?	6
35.	Mìnich carson a dh'fhaodadh eas-aonta a bhith ann eadar daoine a thaobh mar a bu chòir dhuinn eadar-mhìneachadh a dhèanamh air sgeulachdan cruthachaidh.	4
36.	(a) Dè thathar ag ràdh an lùib saidheans mu thùs na beatha?	4
	(b) <i>'Chan eil feum sam bith air mìneachaidhean creideimh mu thùs na beatha anns an 21mh linn'</i> Dè cho mòr 's a tha thu ag aontachadh ri sin? Thoir adhbharan seachad airson do fhreagairt.	8

Pàirt B — Bith Dhè

Feuch na ceistean uile sa phàirt seo ma tha thu air sgrùdadh a dhèanamh air **Bith Dhè**.

37.	(a) Mìnich an argamaid chosmeòlasach aig Aquinas.	4
	(b) Carson a dh'fhaodadh cuideigin cur an aghaidh argamaid Aquinas?	6
38.	Mìnich carson a dh'fhaodadh eas-aonta a bhith ann eadar daoine mu nàdar Dhè.	4
39.	(a) Carson a bha Paley a' smaoineachadh gun deach an cruinne-cè agus beatha a dhealbh?	4
	(b) <i>'Chan eil dad san argamaid thele-eòlasach a tha a' dearbhadh gu bheil Dia ann.'</i>
Dè cho mòr 's a tha thu ag aontachadh ri sin? Thoir adhbharan seachad airson do fhreagairt.	8

[Tionndaidh an duilleag

Pàirt C — An Duilgheadas le Fulangas agus Olc

Feuch na ceistean uile sa phàirt seo ma tha thu air sgrùdadh a dhèanamh air an Duilgheadas le Fulangas agus Olc.

40.	(a) Roghnaich sealladh creideimh air an do rinn thu sgrùdadh. San t-sealladh sin, dè thathar ag ràdh mu olc agus mar a tha e ann?	4
	(b) Ciamar a dh'fhaodadh neach aig nach eil creideamh olc a mhìneachadh?	6
41.	Mìnich carson a dh'fhaodadh eas-aonta a bhith ann eadar daoine mun phàirt a th' aig Dia ann am fulangas.	4
42.	(a) Carson a dh'fhaodadh fulangas ceist a chur ann an creideamh ann an Dia?	4
	(b) <i>'Tha fulangas ga dhèanamh do-dhèanta creidsinn ann an Dia math.'</i> Dè cho mòr 's a tha thu ag aontachadh ri sin? Thoir adhbharan seachad airson do fhreagairt.	8

Pàirt D — Mìorbhailean

Feuch na ceistean uile sa phàirt seo ma tha thu air sgrùdadh a dhèanamh air **Mìorbhailean**.

43.	(a) Roghnaich sealladh creideimh air an do rinn thu sgrùdadh. San t-sealladh sin, dè thathar ag ràdh mu eadar-theachd Dhè?	4
	(b) Dè na h-adhbharan a dh'fhaodadh a bhith aig cuideigin gus diùltadh a bhith a' creidsinn ann an Dia a bhios ri eadar-theachd?	6
44.	Mìnich carson a dh'fhaodadh eas-aonta a bhith ann eadar daoine mu mar a nithear eadar-mhìneachadh air mìorbhailean sgrìobtair.	4
45.	(a) Dè thathar ag ràdh an lùib saidheans mu mhìorbhailean?	4
	(b) <i>'Chan eil feum sam bith air mìneachaidhean creideimh air mìorbhailean anns an 21mh linn.'</i> Dè cho mòr 's a tha thu ag aontachadh ri sin? Thoir adhbharan seachad airson do fhreagairt.	8

[CRÌOCH A' PHÀIRTEIR EISIMPLEIR]